

سراط استراک :
سنه الکی ۳۰ ، التي آبلنی
۲۰ غرور

ممالك اجنبیه ایچون :
سنه لکی ۱۰ الی آیلنی ۶ فرانقدر ، اعلانات
ایچون اداره مأموری محمدذهنی بکه مراجعت اتملدر .

۱۱ اگستوس افرنجی

1910

۲۹ تموز ۱۳۲۶

صاحب امتیازی :
شہیندر وادہ قلبلی
انجمن علمی

اداره و تحریر محلی :
جفال اوغلی جاده سنده دائره مخصوصه صدر :
مخابرات صاحب افتناز ایله جبریان ایتملیدر.

نسخه سی هزار و دوه

۲۰. یارمدر .

۶ شعبان ۳۲۸

فَلْيَصْصِرُوا وَلَا يَفْرُوا : اتَّحَادًا دُرِّ تَفَرُّقَةً مَا تَدْرُ

محبوب اولویور. ایسته بزم اتحاد اسلامز بودر، بو اولدینی ایچون قونسلوسلر، میسیونرلر، صلیبیلر و خیدانلر، دینار یزستار واسطه سیله یاییلاچق موهوم جمعیتلردن مسلمانلر مستغنی در. اتحاد اسلام بر تصور دکل، بر فعل واقعدر، لکن اوروپا ایسارک تحیل استدلکری شکله دکل. بو اتحادک بر اوجی «اخوت خاصه ایمانیه» ایسه دیگر اوجی ده «اخوت عامه انسانیه» در.

حقوقره رعایت ایستوروز، چونکه حقوقه رعایت ایسارک وایدیوروز. حقسمیزی؟ کندی مالیکلر مزده رفاه و سمدت، آودکی و راحت ایچنده یاشامق ایستوروز، چونکه کیمسه نکه، مانعه رفاه و سمدتی اولقی امانده دکلر. حقسمیزی؟

حیلندن عاری انسانچه بر سیاست، حقوقره رعایت، ترقی اتمه ممانعت دکل مساوت: ایسته عالم اسلامی آوده و ساکن طوابعه ایچق بر مجموعه قوه و قدره. اوروپا ایسارک بو حقیقی آکادقاری کون بزه، کندیلرینه، و بوتون انسانیه پک بیوک خدمت ایتمش اولاجقادر.

شهبندر زاده فلیلی

احمد حامی

اجتماعیات

اتحاد اسلامه سوزله می خدمت ایده جکیز؟

ایله یکن بعض فرانیزجه کتب و رسائلده، الک مولک اولهرق «مسائل سیاسی و استعماریه Questions diplomatiques et coloniales» نام مجموعه نیمه ماهه نکه برنجه سنده هیکل استبداد منک، خاقان سابقه و بان اسلامیزم غیرت اتحاد اسلام «فوق الماده» پدل اتمام، بونک ایچون پک چوق یاره لر صرف، خفی مأمورلر استخدام ایتمش اولدیلرندن او قدر بخنلر وارکه

باطنیلردنه:

برنجی کتاب

مقدمه

قدرتی بیله کورمکدن عاجز قالدینی الله اینانیرلر. ملائکه یه، انبیایه، عقبا یه جزایه، بقای روحه اینانیرلر. و ایناندرقیری اقرار ایدرلر. لکن او قدر. اگر خط حرکتلری و وجدانلرینک ماهیت و تعالیاتی تدقیق ایدلسه عندالرحیل کوریلرکه بونلرک هیچ بریسنه اینانیرلر. زیرا اینانسلر انسانلرده فضیلتک نال و

برلوقا، برده عبدالحیدک افعال و حرکتک صورت جریانته، نتایجینه یاقیندن باقان برمدقک، اومباحک مطلقا طایفمادق بر شخصه عائد اولدینی طننده بولور!

بو سوزم حقایق احوال نقطه نظریندر، یوقسه خارجدن باقان بر اوروپا کوزیله تدقیق ماده ایدرسهک بزمده، اولرکی مستبد منک «توحید اسلامه خدمت ایستدیک» ذهابنده بولنه جمنز طبیعیدر؛ زیرا اولرک، علای دین قیافتنده کچیندن بر طاق «شیاطین الانس» جزارلر بذل تلطیفات و تقود ایله بو کروه طفلییه نکه کزدکاری، طولاشدقاری یرلرده «حماد حیدیه فی نسر و اشاعه» اتملری ده پک طبیی ایدی. ایسته «بند احسان حید خان» اولان بو لایهلونک شورایه بورایه کیدوب «کویا» افکار عمومی اسلامیه نکه توحیدینده «چالیشمه لرینه»، بونی بر یابانچی و حقایق احواله غیر مطلع برانچی کوزیله کورن اوروپا لیلر «عبدالحیدک بان اسلامیزم خدمتی» اعتقادنده بولورلردی.

عبدالحیدک هر تورلو سیئات و مظالمه رغماً خارق العاده بر ذکا و دهبایه، شیطانه سله رجه درس و بره جک فطانت حادیه مالکیتی قابل انکار ده کیدر. ایسته او ذکا-نی، دهاسنی هپ «نفس اماره» سنک تطمین قایلانه، و سوس شیطانیته سنک تسکین و توبانه صرف ایدردی. بومناستله مغایر شرع و دین، مخالف عقل و قانون، منافی اخلاق و وجدان اولان حرکتک بر چوق مهندین، «خافه الله» ایله متعلی ذوات انقلا سیاتک نظرلرده منفور کوروله جکینی، بونفرلرک اولرک افواه حقیقت بیاسندن افکار عمومی اسلامیه یه انعکاس ایده جکینی، بوسادق القول رجال دینک اقوال دیانتپورانه سنک قلوب اهل اسلامده پک بویوک تأثیرلر برافه جفی قایلایه. بیایر، تقدیر ایدردی. اولرک ایچون ایدی که «ابوالهدا» لره، «شیخ طاهر» لره و امثالی رجال طرافه بذل التفات ایدر، اولر واسطه سیله حقیقتپویان اسلامی اسکانه چالیشردی. بوساعی غرضکارانه و منافع حریصانه نکه ایکی وجبی واردی. وجه ظاهریسی — که اوروپا ایسارک کوروبده «بان اسلامیزم» ظن استدلکاری شکل خارچیدر — باطیبع حکمیز، بی اثر، محصول دسیسه اولدیلرندن بزه شایان ذکر بیله ده کیدر. غایت مدق: متفقین حکیم علوم آشنا تاقی ایتدیکیز اوروپا ارباب قاندن بفساً اوله غفلانلر، اوله سطعینلرک سادر اولورکه اوکا قارشی برآز دقغه-سج اولانلرمن بر نظرده متبمانه فیرلانهرق باش چوریرلر؛ بسیت الملاحظه

دناتک مفقود و نهایت معدوم دنیه جک درجه ده موجود اولسی لازم نایردی. فی الواقع هر صاحب دین عقبا یه ایمان ایستدیک حالده اولومدن قومایانی یوق کیدر. بعض قورقما یانلرک حالی ایسه حال طبیی دکلر. عقبا ده کی انعام و احسانه اعتقاد استدلکاری حالده دنیادن استغنا ایدنی و نم دنیادن محروم قالانلرینک یورکلرینک نار حسد و حسرت ایله یانمایانی پک نادر در. بقای روحه ایناندرقیری حالده ارباب شقاوته منذور و موعود اولان بوقدر عذاب بونلری عادی برنعت دنیایی، بر لذت حیاتییه الله ایتمکه هر وسیله ایله چالشمقندن منع ایتمز. اللهک هر برده جانلر و نانلر اولدیفنه اعتقاد استدلکاری حالده اینای انسانک اکثریسی بر فعل خبیته جسارت ایتمک ایچون یالکیز انظار بشردن خفی قالنی کافی کورر. اگر ایمان صحیح و اعتقاد جدی اولایدی، شو احوال اکثریت عظماده واقم اولمازدی. بر سرزمه قلیل ایسه اکا جسارت ایسته بیله مغایر و نفرت و مجازاته دوچار اولارقی بایداز اولامازدی دیمک که ایمان حقیقی اربابی نادر در. بونک اسبابی

اولانلرمن ایسه، اولرک هر نوع مطالعه لرخی «عین حقیقت و محض کرامت» اعتقاد ایده رک، بر انجباب ظهورلرده کندیس ایچون الک قلی مستندادن اولقی اوزره: «اوروپا علماسندن موسیو ۰۰۰۰ بوکا دائر شو بولده بیان افکار ایله مش. شبهه یوق که ایسک طوغروسی بودر!...» دیه رک مناظرخی الزامه چالیشرلر.

بن هر کسک مطالعاتنده کی حریتی نظر دقته آلهرق بولده قناعت وجدانییه سی اولانلرمنه قارشی برشی سوله مکه کندیمه برحق بولمام. یالکیز کندیمه حقیقت بیلیکم، قناعت وجدانییه حاصل ایستدیک بر خصوصده کی نقطه نظری ده ایضادن کچینم:

اوت «عبدالحیدک» بان اسلامیزم خدمتی، نه صرف نایشله آراسته دسیسه کارانه برانترقیه دیمکدن کندیمی آلهام؛ چونکه کزدیکم، کوردیکم برلرده کی تأثیرات و نتایجیندن، بونک غیری بر فکر حاصل ایده مدم؛ اوروپا ایسارک بو ادعایخی، «داوولک اوزاندن ایستیدیلن سی» نه بنا ایدلش بر اثر غفلت دییه بیلیم.

بونک وجه باطنیسی، یعنی بوردلن آرائیلان هدف، هپ «محافظه موقع، مبیات نفس» بولتیقه سی ایدی. عبدالحیدک بو حرکتیه، بو دیانتپورانه مساعیه یه بلکه عینی زمانده کندی تبه سنک ده کوزلری بویامق ایستوردی. جهاز شمندوفر خطنه و بریان شکل «دیندارانه» بونک الک جلی دلایلدر. حال بوکه ایسک ایچ یوزی دوشونولور. سه، بونده ده یکدیگرینه معارض ایکی جریان اماره سی واردی؛ بری میدان علنیته «کال فاخلر» تداول ایدردی؛ بونده متبوع ایله تابع (عزت هولو) متحداللسان ایدیلر. فقط باطناً عبدالحیدک فکر و املی، قولافنه انعکاس ایدن «خلافک الدن آلینه جینی» قورقوسنک سوزیه اوکا اسباب مانعه احضار ایتمک ایدی که احتمال بو قورقوسنی عزته بیله کشف ایتمکدن کچینردی؛ زیرا عبدالحیدک خصوصات شخصیه سندن بریده «فرط جانتیه» متاسب برکت حسیات ملکسته مالکیتی، در. الک یاقین بیلیکی بندگانده جبات احساس ایزدی، منانت کوسته بریدی.

تابع صداقت شمار (!) عزته کاینجه - که اصل بو شمندوفرک قهرمانی بولوریدی. بونک «سکر اقبال» ک و بریدی خار ایله خیالنه کان وسعتدن متولد برامل خامه خدمت ایتمک، «شام ایله جازی ربط» صورتیه آتیا نه بولده. ممکن ایسه قایلیمسه احتمال و بریدی کلاهی کندی

تاریخ ادیانک قسم حکمتنده و احوال عمومی بشرده آرامی. بنابرین:

- دستور ۹ — دینده مغایر عقل و قابل قبول وجدان انسان اولمان احوال طرح ایدیلر.
- دستور ۱۰ — ایمان اقوالده دکل افعاله آرائیلر.
- نتیجه ۹ — حقیقی و احوال حقیقه و طبیعیه یی تفصو راته ترجیح ایتمی.
- نتیجه ۱۰ — دیندن مقصود اولان شیئی عقبا دن اقدام دنیاده حصوله کتیرمی.

انسانلر پک چوق نتایجی ستر و مقذور ایتمک ایچون نازکانه و ضعیف افعالی الله عطف ایدرلر؛ و بوهذیانی ایتمک ایچون ادیاندن ادله کتیریرلر. هر شیک نهایتی «قدر» سوزیه باغلارلر. حالبوکه الله مسئولیت بشریه نکه موجودیتی هر وسیله ایله بزه بیلیزمشدر. وسفاة کریهه و قبیحه دن منز اولدینی عموماً اعتقاد ایدیا بوردی. ینه کرا هتار بییک درلو الوان تحشده بییک درلو صورتلر و شکلا ره

« Carmel »، « Carme »، بونده مقیم رهبانہ « Carme » دیرلر
هسته یوریه و (ناصره) قصبه سته اوروپادن برای زیارت
اون، اون بنی بیک ژانکلیر . بیایمیسکز هر زیارنده
بونار بو، ناستره نه برافیرلر ؟... اوراده کی مسووعاه کوره:
بکری بیک ابرا راده سندنه برمبلغ ، بو ، فرانسه دن کلن
خصصاتدن معاندادر .

آرتیق بونی ذکر ایله نهدیک ایسته دیکم آکلاشلیدم
ئین ایدرم . نجه ، اتحاد اسلامه اولسون ، اتحاد عناصره
اولسون ایله جک خدمت ، اوله اولقان اوزاغه سوز
سوله مکلر اواز ، بو عاذا « قارا کلقده کوز قیر » قیلندن
اولور ، بونی هوا آلیر کورتور . بومل علونک استحصالی
ایچون بویوک مهتله احتیاج واردر . بو مهتلر ده بر ، اوج ،
الی کی بی انحصار ایدم ، کذا هر کیدن ده عینی شکله
صادر اولماز . کی مندن نقد ، کی مندن بدن ، کی مندن فکر ،
کی مندن ده کلام شکله وقو . بولجق تعاونله ممکن اولور .

هئەندە، جێنە، ئێرانە، آفریتایە، خلاصە اسلام
 مسكون ديارە برطاقم هيات علميە كۆندەرلەيدر . فقط
 هە، حالە بوئار احوال عموميە اجتماعيە، طبائع بشريە
 افتق، عبدالرشيد افندي کەي کليندن اووالايدەر . بيلورم:
 بژدە غريب بر وەهمە واردرکە بژدە دور سابقک فنا بر
 ميرايدەر . اوده : انجیلری اورکوتمەمک، طارلقامق
 مطالعەسي ! بۆندە افراط ايديبور . اوووالايلرک
 مالاک غيراصرانيە بیکارلە مييەونەرل، ناشر دينلر کۆندر
 دکاري . اوواری دە عالماً حيايە ابتدکاری برسرمدە بژ ،
 نەر دين ايون دکيل ، مجرد عناصر مختلفه اسلاميه پيئيدە
 بر مودت و محبت پيدا . رابطە موجوده دينلەرنی تقويه
 اتمک ، بونکەدە بر هيئت مدنیه اسلاميه وجودە کتيرمک
 ايچون کۆندەرلەيکەن هيات علميەدن نەدن اوووالايلر
 اورکون؟ . . . بوئار ، کيدە چکاري برلرە خفي ، فسادآمیز
 اجتماعلر دە ، حکومت مجليه نەک حقوق سياستنه تعلق ايدر
 تلقينەدە بولنە چق دە کيلەرکە اوله بر قورقويه محل اولون . . .
 اگر بوئارک کيدە چکاري مالرک حکومتلری ايستە وەرئرسە
 سوبيله چکاري سوزلرک ، ويرە چکاري قوتقەرئاسلارک
 انشای ايتايئندە برأموور مزاقب بولوندورسونلر . بۆندە
 اورکەن، زیرا مقصد اتحادايه سياست آرمەندە برمناسبت
 اولماهە چقکە

ایشته بگویند که صوفیه ده اجتماع ایدن «پاناسلاویزم»
 قونفره سی...! عجب روسیه نیک، آوستریا نیک، صربیا نیک،
 قهر طاعنک، عثمانی ایماکنک، رومانیانک اسلاوینک
 برآرده طوبیلا توپ تربیات اجتماعیه لری ایچون مداوله افکار

دستور ۷۴ — انسان‌لری بھوایدن اس طبیعتاری
مقتضای اولان تمایلدن منع ایدیلش لرندن حاصل
اولان کذب وریادر .

دستور ۷۵ — تحت تضییقده بولتان انسانك
فضیاتی همان دائمایان وقباحتی اکثریتله معذوردر.
دستور ۷۶ — انسانلر بوزده طقسان جمعیت

بشریہ دن و جمعیت بعضاً انسانلردن مسئولدر .

نتیجہ ۷۶ — یالکیز منفعت اساسیہ عامہ مستحق
اولہرق انسانارہ حریت کاملہ و برملیندر .

بوندن صکره اسفندیار حاکم دیوردی که : بو
 دهشتی اقداری ، مدت عمری فکر مک تطبیقده
 یکپدم موفق اولادم . زیرا مدلت وانسانیتدن
 آریلامدم . حالو که انسانار چوق دفعه کندی
 منفعتارینه خدمت ایدنلرک دشمنی اولویور . بنابرین
 چوق کره انساناری شهرا کمال وصلاحه صوفق
 ایچون جبر استمائله لزوم کوریلور . بوجبر ممکن
 اولدینی قدر معنوی اولمی ، اصل مقبولده بودر . مادی
 مابعدی وار

ايسه اوقدر بيليرنه تخم نفاق اكديكي عناصر مختلفه عثمانيه
آرمه سنده كي بوعدم تقاضاي ازاله ، بوناري برصورت اينه ده
يكديكرينه الحاق واماله فكيكرلني اورتبه قوعشيده .
جعبت مفسوبولريك همان جله سي بو فكيكرلك ايضاحيله
ترانه ساز اوليوردي . اوت هيسي :

--- اتحاد ایدہم ، ترقی ایدہم !...
 دیہ باغیرودی . آہن آہن ، بوتون بیڈر فانی
 قولالانرق دیہ جکم کہ : بوتانہل ، فضای فسیح وطنہ
 بر طین آہنکار حالہ اہتر ازاٹ اٹیفہ پسدا ایدہ ایدہ
 یاییور ، سکوت ازایہ ساحہ لرندہ نابید اولوب
 کدیور دی

ایشته بوانه کسان متناقصه و متباعده شوم قالیه شو
سرلوحه بی و بردیدی :

اتحاد اسلامه سوزلامی
خدمت ایده جکیز !

ھې دىيورز واداعالده بولايورز ، فقط دېنكار مىرك يوزده
بربله ھېچ برىز عامل ايلورز . بن — كندىمده داخل
اولدۇنم حالده — ھېكزه سورده جنم :

— بیچون بز بقدر لاجبی آدمارز؟... الاریزی طونان
یوق، مانع اولان یوق.... بیچون ایشیمز کو جز سوزدن
عبارت قایور؟....

فاضل محترم ، ساع في سبيل الاسلام عبد الرشيد افندي
حضرتي کهي برنال حيث بر شعل هدایت قارشيعزده
برهيکل امتثال اولهوق اورپور برناک جانيانه نره لوه کتيني
حالجه نه يوك اشلر کورمش !!! نريکا بالکنز :

— یاشا! ... صیحه لر مهاله ، افقیش نعره لر مهاله می
مقابله ایدمه جکر؟ ... هممز ، غیر تمز بوندن عبارت می قابله جق ؟ ...

عالم غير مسلمه نك كره نك الہ ہجری ، الہ یاشانماز ، الہ
کیہ از گوشہ لرینہ قدر بیک توریلہ فدا کاراقلرلہ انفاذایتدکاری

« افسر انصرانیت » میسبو نورلرندن دهی عبرت آلامایه جغز...؟
 هب حاضر جیلقاه ، یاخود لاقید لقاله سی یا شایه جغز...؟ هاتیا
 ملکتنک هیج اولازسه « زکا » قرضی ، مالک یوزده

ایکی بوجھنی « اتحاد اسلام » اوغورینہ صرف ایدہ جک
ارباب ٹروٹنز؟

بِسْ بَرْنَارِيْحِدَه بِيْرُوْت وَيَلَايِنْدَه بُولْتِيُوْرْدَم . بَرْسِنَه قُدَرْ
حِيْفَا قَصْبَه سِنْدَه بُولْمَشْدَم . حِيْفَاكَ جَنُوْبِنْدَه « الْكِرْمَل »
الْمَشَارِقِ كُنْهْ اَوْفَاتِشْ اَلْاَسْرَافِيْنِ اَوْدَادَه « كَمَا

بوروڻي ۾ ٺي تشڪيل ايندو. ٻو سلسلا تڪ مٽياسينده ٿي ٿو.
اوڙينده اونامو ٿو. ۽ ف سرماسينده واردر، فر انسزل ٿو ٿو ٿو

ذلیلہ دن بری اولدینی قولاً دکل قوانین قطعیه ایله
فماذا اعتقاد ابدلی .

دستور ۱۲ - الله فمال لما يريد اولمقله برابر اراده سنك بالطبع خيره مصروف اولداتنه وفعال لما يريدن كفي حركت ايدر. بر مستبد مراد ايدلديكنه اعتقاد ايدلر.

نتیجہ ۱۱ — اللہ سموات بشریہ تک فاعلی کیفیتی
کم اعتقاد اتمکدن اسے هیچ اتمہ مک خبر ادر .

نتیجہ ۱۲ — قولاً اے۔ تراف ایتدکری حالہ

ولما وحيا انك رب العالمين
 الله دكل كندى وسوسة نفسانيه لريك تميل
 اتمش برر هيك مغوي سدر .

بودستوری متعاقب وصیتنامه ده دهاك جوق

بر نتیجه‌ی قید ایدرك متبای التمش دستور و نتایجی

سکوت ایله کچپورز .
دستور ۷۳ - انسانار خلقه محتاج وضعفدرلر .

لكن يالكز تربية اچاق اولورلر .

باشنه ایدورمق خولارنده ایدی. عزت بونده حقلی ایدی؛ چونکه اوده عثمانلارک اکثریت عطیمه سینه عارض اولمش اولان مرض نومیدی ایله مرض ایدی؛ بودولنک بقاسنده هبیچ برامکان تصوریله میور، برطریق نجات کوره بودی. یاقین کوردیکی برزمانده نحدث ایده جک انحلال اثناسنده سوریه قطعه سنک حجاز ایله بالتوحید بر «حکومت عربیه مسقله» نك ایجادسینه امکان تصور ایدیوردی. بونک اک مهم اسبابنک احضارینه اولان خدماتنه مکافاه افکار عمومی عربیه نك کندنه تمایل، ریاست اموری، مقدرات بلادی عهدّه کفایتنه تفویض ایده جکارخی تخمین ایدیوردی! ایشته بوابیکی متعارض و فقط خارجاً متحد برهمله ترویجینه چالیشیلان جریانک محصول اولهرق حجاز ششندوفر خطی طوغدی. عبدالحمید ایله عزتک — هر نوع سیئات وسو استعمالات ایله آلوده اولغله برابر — سو نینه ایشله مش اولدقلری خبری بر فعل وارسه اوده بو خطک انه ساسی کیفیتدر. بوندن بالنتیجه هر ابکی سنک تعقیب ایدیکي آمال متخالفه نك بوسوتون خلافی اولان بر منقّت شادله اسلامیه وجوده کلشدرکه بوکون هیئت سعایه غنائیه نك امل خاص ایدینکی «اتحاد عناصره خدمت» مسکننده مندمج بولان «اتحاد حقیقی» اسلام. بونک اک فیاض، اک برکتلی ثمره سی اوله جقدر.

بولیہ بربحث ابتدائیہ لزوم کورمادم . ہونکہ مقصد ، اور وہی البارک ادعائے کہی عبدالحید وعونہ ہی ، اونارک شکلا کوردکاری کہی ، حقیقہ « بان اسلامیزم » ہ خدمت ائمہ دہلوی ، فقط ہونک نتیجہ سندن عثمانیت واسلامتک ، آنہی فیض مشروطیتہ مستفید اولہ بیلہ جکی سولہ مکدی .

جناب خالق الاسبابك بوات مرحومہ فی لایق کوردی
موقع حرب و سلامتہ وصولی ارادہ اہمسی دیک اولان
« جمعیت اتحادیہ » نك مساعی سابقہ خدا پستانہ سنك
يك آرز برہمتہ نازل توفیقات سبحانیہ اولہسی ، روحاً ،
املاً يك بویوك اولدنی قدر فعلاً عادتاً بر دائرہ سلم
وسكون ایچندہ احراز آمال اہلہمسی ، قوجہ بر بنای
دولتی اہتمام منتظر دن تخلیض ایتدیکی کبی ، اصل حقیقی
اتحاد اسلامہ ، معنای صحیحہ « بان اسلامیم » ہ برمدہ
ناوخی کشیدہ اہلہدیکی اظہار ایتدیکی نیت خالصہ دن
آکلاشلیمشدی : جمعیت اتحادیہ نك اہلک نفاخی آتدنی ،
فعلیاتہ باشلادینی کوندن اعتباراً عبدالجبارك ، نہ قدر ممکن

بۈرۈنەرك يەنە اللەھ عطف ايدىليور . بومعتقادات
تحليل ايدلسە نەغرىبەلر جيقار ! اعمال مطلوب
اولدینی حالده اعماله مقابل وحق صريح اولارق ھېچ
برشی براقلميور . زیرا الطاف اللہ سۈء استعمال
صورتیہ توضیح و تعظیم اولنارق مکافاة اعمالہ بدل
دکل بلکہ اعمال بروسبە اعتبار ایدلکە محض برلطف
کفی اولارق و برلیدیکی اعتقاد ایدیلیور . بر حالده کہ
اللہ عادل و حکیم و نامتناهی اولمقدن زیادہ بر شہنشاہ
مستبدہ بکڑہ یور . بر شہنشاھک سۈودیکی بر آدمی
اوافق برسبیلہ انعام و احسانتہ مستغرق ایدیکی حالده
سۈؤدیکی بر آدمی ، اھمیتسز بر قباحتدن ناشی زندانده
چوروتمەسی قیلبدن اولارق بشر اوزرندن قویہ
ایدلش بر صفت ذلیلہ اللہ اسناد ایدیلیور . نہایت
مغفوی بر استبداد و ظلم تحتی عرش اعلا دہ قورولش
فرض ایدیلەرک بونک اوفق مقیاسدہ نظیر لریک
کرہ ارض مزدہ انسانلری آہوانین ایچندہ سوروندر-
غسنہ بک طبعی نظاریہ باقلور . بنابرین

دستور ۱۱ - جناب حقك عادل' واوصاف

انگله‌اندن اودولنله بر ضرر ملحوظیدر ... انسانلر، استعدادلری دوجہ سنده ترقی به متوجہدرلر . بونک اوکنه طورنقی انسانیتدن مجرد وثباعد انکدر . اوکا بر جریان ویرمکه سعادت خصوصیه ملدن ، سعادت عمومی بهر خصوصیاتلر اولور، بونله جده بشریت مستعد اولدینی کالانه یاقلاشیر .

(یکی اقدام) ک ۲۶ حزيران تاریخی نسخه سنک بر ستونی تشکیل ایدن « روسیه ده کی مسلمانلر و روسیه حکومتی » مقالسی بنم بویانامی من جهته اوقشار . بالکیز دقت ایسه جک بر نقطه واره : کینه لرینی عینی ایدیکم بو هیئات، مؤلفه « نک برکونه صفت روسیه کی حاکم اولامه سی، حکومت نامنه حرکت انهمه سی کیفیتدر . اساس بونله اولنجه هیچ بردولنک بوکی تشیئات ملیه به حق مداخله سی اوله ماز و — دیدیکم اسلامو قونفره سی دلالتله — مداخله سنه بول بولنه ماز . جائزکه اوروپا مطبوعات — چینده حس ابتدکاری اک کوچوک برادر تجدده فارشی و عرق اصغر تله کیسی ! » یافاره لرینه قوبولدلری کبی — بوکی یشتائزه فارشی ده بر جوق آفاق باطری دیری قوباسینلر ... لکن بزم اولره اک قطعی ، اک جدی مقابله سن، بو هیئات فاضله مرشدنه نک خط حرکتی تعیین ایدن پروگرامک عینا مطبوعات کاشانله نشر واعلاقی اوله بیلیرکه اوکا فارشی سکوتدن باشقه بر جواب بولمازلر .

توفیقات الهیه به استناداً شو تشبیه پیامبر به نداننک آثار فعلیه سی کورمکه مباهی اوانی ایستهرم .

ع . سنی

حکایات

نظر اسلامده

اتحاد ، اخوت ، مساواتک مقامی

برملتک سعادت و حاجتی افرادی بیننده کی تماسک و اتحادیه متباسبدر . افرادی بیننده اتحاد اولیان ملنلر ، جمعیلر دائماً اضمحلال و زواله محکومدرلر . بو ؛ اوله بر قاعده اجتماعیه درکه : بتون علمای اجتماعیه بختنده اتفاق ایتمش و بدایت خلقتدن شمعی به قدر شو کره نک سلیجی اوزرنده ظهور ایدن بالجله حادثات تاریخیه مذکور قاعده نک تقدیر متین و ندر جده صحیح اولدینی کوسترمشدر . قوم نجیب عربک احوال تاریخیه لرینه نظر اولسون : قوم مذکور اسلامیتک ظهورندن مقدم بیکلرجه سنه جزیره العربده محصور قالوبده اسلامیتک ظهورندن بیکرمی سنه ضکره چین سدرینه و بحر محیط غربی ساحلرینه قدر ایارولملری نه سایه سنده ایدی؟ شبه یوق که اسلامیتک انارده حصوله کتیردیکی اتحاد قوم سایه سنده ایدی .

بنام علیه عالم اسلامده ایجه زماندنبری کوربان شو انحطاط اجتماعی باخصوص بزعمانیلرک بخت خالده کجوردیکمز الواح فجاجیه هب اتحاد و اخوت مزه خلل طاری اولسندن ایلمو کاشدر . مادامکه اسلامفرک قرون وسطا ده کی ترقیات اجتماعیه لرینه باعث اولان شی اتحاد و اخوتدر ، و مادامکه بوکون شو کوربان ضعف و انحطاط مزه سبب اتحاد و اخوت سزلکدر ، بوحالده بچون بزابط اخوت مزی تقویه و تحکیم ایدرک منجهد اولیم ؟!

دنیه بیلرکه : طبعاً ، عقلاً ، شکلاً مختلف بو قدر اشخاصک بر نقطه ده اتفاق و اتحادلری فصل قابل اوله بیلیر ؟ اوت ! بدایتده بعض نقطه ده اختلاف ضروری ایسه ده نقطه امال هب بر اولمیدر . نه کیم بر محیط دائره نک ایکی معکوس جهته طوغری حرکت ایدن ایکی شخصک بدایت — سیزلرنده بر برلرندن افتراقلری طبیعی ایسه ده نهایت الامرینه بر نقطه ده اجتماعلری هر حالده مقرردر . فقط سعادات اجتماعیه من تشکلاتک اسی و جوهر فردی اولان شو اتحادک حصو لیچون بین الافراد جدی ، صحیحی ، صمیمی بر محبت متقابلنه و جودی لازمدرکه شو محبت متقابلنه اسلامیتده شرائط ایمانک شرط اولمیدر . جناب سیدالوجود افندمن حضر تلی شو — « سزلر ایمان ایتمکجه جنته داخل اولماز و بر بریکزله سوشمکجه ده ایمان ایتمش اولماز سکن ، ما آئنده کی حدیث شریفلرنده بو نقطه به اشارت بیورمشلردر .

ایشته اسلامیتک دعوت ایدیکمی شو محبت متقابلنه تماونی ، تماون ایسه مدنیت و عمرانی مستزمدر .

ایک جمعیت اسلامیه نک افرادی اره سنده شو محبت خالصه نک ندر جله قدر کلدیکمی و او محبتک شمعیکی حالده ایکی قرن داش اره سنده بیله موجود اولمیدینی کوسترمک ایچون بعض حقایق تاریخیه ایراد ایدلم . با فیکیز خدیفة المودی حضر تلی نه دیور : « یرموک غزاسنده بحر و چین میاننده عمجه زاده می اراپوردم . و قریبمده ده برارجه سو موجود ایدی . کندی کندیمه دیوردمکه اگر انی شو بحر و چین اره سنده صاغ بوله بیایرسه شو صویک برارجه سی ایله یوزنی یقاربوب متباقینی اکایچره می . بن بونصورانه مشغول ایکن بر دنبره عمی زادم نظرمه چاریدی . کندیمه خطاباً سکا سو ویره می دیمه اوزرینه اوت جوابی ویدی . بوضرعه عوارده میزی ایشدنلردن بری طرفندن بر آه صالیویرلدی . عمی زادم سووی اکا ویرمه اشارت ایدتی . سنک چقدی ره کتدم مکر بزم هشام ابن الماس ایتمش . اکاده عین سؤالی ایدرک عین جواب الدیف ائاده یورمکری بارلیه جق بر آدها صالیویرلدی . کذاک ، هشامده سووی اکا ویرمه اشارت ایدتی . یانه کتدم نه بقیام وفات ایتمش ، هشامه دوندم اوده کتتمش ، عمی زادمه واردم اوده ترک حیات ایتمش » با فیکیز شو نفوس عالییه که الکشفق بر والده نک جکر باره سی بیله دوشومکمه مقتدر اوله مدینی حال سکرانده اومدهش زمانه بیله نظر شفقنلری حالا بر برینه متعطف بولمقدن خالی قالبور . ایشته ایملک جمعیت اسلامیه نک افرادی اره سنده شو محبت صحیحه معلوم اولدندن سکره عدلرینک قاتی ایله برابر آزر زمانده بتون جهانی تسخیر ایلرینه استغراب ایتملیدر .

شریعت منوردمن شو محبت صحیحه نک بتون افرادده تقرری ایچون مساوات عمومی اعلان ایدرک قومیت ، جنسیت ، اسالت ، ثروت و سایر بوناره نمائل دوائی امتیاز اولان شیاری رفع بیورمشدر .

« یا ایها الناس انا جملناکم شعوبا الح الایة » وخواجه کائنات افندمن حضر تلی ده آئنده کی نطق نبویارنده آنی ایضاح بیورمشلردر . « ان الله الح » جناب حق شریعت اسلامیه ایله زمان جاهلیتده حکمران اولان کبر و غروری ابواجداد ایله تفاخری رفع بیورمشدر چونکه هرکس پدری آدم علیه السلام و حضرت آدم ایسه طوبراقدن خاق اولمشدر « بو مهم اسا . سله بنام اسلامیتده اک شریف بر عالمه نه ایله مکلف ایسه اک عادسی ده آنکه مکلفدر . اسلامیتده هیچ بر فردک هر نه صورتله اولورسه اولسون دیکرینه قارشو فخر لخنه ، قورولنه هیچ حق یوقدر .

شریعت محمدیه شو متین اساسلره روابط اخوتی . تأسیس ایدرک مسلمانلردن بر فرد ویا بر طائفه نک غیر لری کندی قیداسارت و تحکمی تحتنده بولندریمغه صلاحیتی اولمیدینی اعلان ایتمشدر . اسلامیت ؛ اوقات خرسه ، جمعه ، بیرام ، جنازه نمازلرنده تالیف قلوب و تجدید اخوت حکمتیه مبنی جماعتی مسنون قلمشدر . اسلامیت ؛ اقطار عالمده موجود مسلمانی مقدس بر ملله اجتماع ایدر ویده بین المسلمین قوی بر اعتماد و اخوتک حصولی ایچون اخاب ثروته عمرلرنده بر دفته هیچ ایتمکی فرض قلمشدر .

اسلامیت ؛ فرح و مصیبتی کونلرنده اخوان دینک حیسانه اشتراک ایتمک ایچون بر برلری زیارت ، خسته لری عبادت و لیله جمعیلرنده دعوته اجابتی سنت قلمشدر .

اسلامیت ؛ حبله و خدعه و یلانچلیکی کبی حبل اتحاد و اخوتی منزلزل ایدن شیارک اجرانی مسلمانه حرام قلمشدر .

اسلامیت ؛ نظام اجتماعز و اخوت مزی خالدار ایدن شیلردن اولان غیت ، نیمه ، بهتان و هتک عرض کبی رزائی مسلمانه حرام قلمشدر . ایشته اتحاد اخوت ، مساواتک شریعت اسلامیه ده مقامی بو قدر عالیدر . هر درلو آثار تفاتی بر طرف ایدرک اسلامیتک تعلیم بیوردینی وجهله اتحاد و اخوت حصوله کتورر ایسه اک او وقت استقبالمز بارلاق یک بارلاق اوله جق او زمان بز جهان مدنیتده بر موقع بالا ترین احراز ایتمش اوله جفز .

علی حیدر

عالم سلام

ایران

ایران مجلس مبعوثانک ناشر افکاری اولان « مجلس » غرنه سنده شو مآله بر فقره او قودق :

وظیفه عثمانیان

« بر عهده ملت عثمانیه که حامل خلافت کبرای اسلامیه و نمکبان اسلامیت است ، البوم یک وظیفه عظیمه میابد . این وظیفه از تأسیس اساسد اتحا